



ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ



23 - 24 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2015, ΛΕΥΚΩΣΙΑ - ΚΥΠΡΟΣ

Γραμματισμός
Literacy και Σύγχρονη Κοινωνία
and Contemporary Society

23 - 24 OCTOBER 2015, NICOSIA - CYPRUS

Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο

23 - 24 Οκτωβρίου 2015 • Λευκωσία
Συνεδριακό Κέντρο Φιλοξενία

**«Γραμματισμός και Σύγχρονη Κοινωνία:
Συνθέτοντας Κοινωνικο-πολιτισμικές, Φιλοσοφικές,
Παιδαγωγικές και Τεχνολογικές Πτυχές»**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

08:30 - 09:00 ΕΓΓΡΑΦΕΣ

09:00 - 10:00 Τελετή Έναρξης

- Καλωσόρισμα από τη Διευθύντρια του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου, *Δρα Αθηνά Μιχαηλίδου-Ευριπίδου*
- Χαιρετισμός από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού, *Δρα Κώστα Καδή*
- Χαιρετισμός από τη Συντονίστρια του European Literacy Policy Network (ELINET), *Dr Christine Garbe*
- Καλλιτεχνικό Πρόγραμμα

10:00 - 11:00 Κεντρική Εισήγηση 1:

«Play, Creativity and Digital Literacy in Young Children's Tablet Use»,
Dr Jackie Marsh, Καθηγήτρια - University Of Sheffield

11:00 - 11:30 Διάλειμμα

11:30 - 13:00 Παράλληλες Συνεδρίες 1

Αίθουσα 1: **Literacy and Teaching Practices in Preprimary, Primary and Secondary Education**

Συντονιστής/στρια: **Dr Katerina Theodoridou- CARDET**

- What Kind of Literacy Do We need in the 21st Century? From Digital Literacy Towards Media and Information Literacy
Varga Katalin - Hungarian Institute of Educational Research and Development
- Literacy as a Response to Socio-economic Challenges: Financial Literacy for Young Adult Through Educational Technology
Sotiris Themistokleous, Katerina Theodoridou, Charalambos Vrasidas, Yolanda Frangou, Ourania Miliou - CARDET
- Language Assessment Literacy: The new 'kid' on the block
Dina Tsaggari - University of Cyprus
- Language Use And Literacy Practices In Bilingual Adolescent Girls In Cyprus
Eleni Shaili, Elena Ioannidou - University Of Cyprus

Αίθουσα 2: **Γραμματισμός και Διδακτικές Πρακτικές στη Δημοτική Εκπαίδευση**
Συντονιστής/στρια: **Δρ Ειρήνη Χατζηλουκά-Μαυρή- ΠΛΕ ΥΠΠ**

- Προσεγγίσεις της Εκπαίδευσης στον Γραμματισμό στα Γνωστικά Αντικείμενα: Πραγματικότητες και Προοπτικές στο Κυπριακό Εκπαιδευτικό Συγκείμενο
Σπύρος Σοφοκλέους - Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου
- Γλώσσα και Γραμματισμός στη Διδακτική Πράξη: Μελέτη Περίπτωσης στην Πρώτη Τάξη Δημοτικού στην Κύπρο
Κυριακούλα Μαυρή - Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Παραγωγή Γραπτού Λόγου και Δόμηση Ταυτοτήτων: Πρακτικές και Διαπραγματεύσεις σε μια Στ' τάξη Κυπριακού Δημοτικού Σχολείου
Παντελίτσα Καλλή - Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Νέες Κειμενικές Πρακτικές, Διαπραγμάτευση Νοημάτων και Γραπτός Λόγος: Ένα Διευρυμένο Πλαίσιο Μελέτης του Σχολικού Γραμματισμού
Άννα Γεωργίου- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Άννα Γεωργίου, Τριανταφυλλιά Κωστούλη - Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Αίθουσα 3: **Πολυγραμματισμοί, Πολυτροπικότητα και Τεχνολογία**
Συντονιστής/στρια: **Δρ Αναστασία Οικονόμου - Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου**

- Η Βιντεοτέχνη ως Πολυτροπικό Κείμενο και Έργο Τέχνης στην Εικαστική Αγωγή
Νικολέττα Αυγουστή - Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου
- Πολυτροπικότητα, Γλώσσα και Γραμματισμός: Η Λειτουργία της Εικόνας στο Πλαίσιο του Γλωσσικού Μαθήματος
Μαίρη Χαράλαμους - Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Από τον «Κόμβο» στον «Πρωτέα»: Επιστημονικό Υπόβαθρο των Επιλογών του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας στη Δημιουργία Ψηφιακών Περιβαλλόντων για την Ελληνική Γλώσσα και τη Διδασκαλία της
Δημήτρης Κουτσογιάννης - Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας
- Κατανόηση Μη Αφηγηματικών Κειμένων με Στοιχεία Περιγραφής, Διαδικασίας και Πολυτροπικότητας από Παιδιά Ε' και Στ' Τάξης Δημοτικού Σχολείου
Ανδρέας Χατζηθαθανασίου, Αθανάσιος Αϊδίνης - Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Αίθουσα 4: Συμπόσιο: Η θεωρία PASS και οι Εφαρμογές της στη Μελέτη του Γνωστικού Φαινομένου της Ανάγνωσης:

- Υποομάδες Μαθητών με Ειδική Μαθησιακή Δυσκολία με Βάση τις Αναγνωστικές και Ορθογραφικές Δεξιότητες: Μια Διαχρονική Ανάλυση, *Διαλεχτή Χατζούδη, Δρ Τιμόθεος Κ. Παπαδόπουλος*
- Πρώιμη Παρέμβαση Αναγνωστικών Δυσκολιών μέσω της Χρήσης Υπολογιστών, *Χριστιάνα Κρίστη, Δρ Τιμόθεος Κ. Παπαδόπουλος*
- Η Θεωρία Νοημοσύνης PASS στα Ελληνικά: Στάθμιση του Εργαλείου CAS και Ανασκόπηση Ερευνών, *Δρ Τιμόθεος Κ. Παπαδόπουλος*
- Εναλλακτικές Μέθοδοι Διάγνωσης των Αναγνωστικών Δυσκολιών στην Ελληνική Γλώσσα, *Αργυρώ Φελλά, Δρ Τιμόθεος Κ. Παπαδόπουλος*

13:00 - 14:00 Γεύμα

14:00 - 15:00 **Κεντρική Εισήγηση 2:**
«Διερευνώντας τις Αφηγήσεις και τη Θέση τους στην Κριτική Γλωσσική Εκπαίδευση»,
Δρ Αργύρης Αρχάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής - Πανεπιστήμιο Πατρών

15:00 - 16:30 Παράλληλες Συνεδρίες 2

Αίθουσα 1: Literacy and Teaching Practices in Preprimary, Primary and Secondary Education

Συντονιστής/στρια: Dr Maria Zanettou Papacosta - ΕΔΕ ΥΠΠ

- Validating the Greek language Tests 'Milas Ellinika I' in the Cyprus Context
Alexandra Petridou, Yasemina Karayiorgi - CERE
- Exploring Pedagogical Approaches to Learning Greek as an Additional Language: Case Study in a Greek Diaspora School
Myria Pieridou, Maria Kambouri - The Open University, London
- Critical Literacy Development Through Popular Culture in a Third Grade Primary Classroom: Issues Raised and Dilemmas
Koula Solomou - University of Sheffield

- New Generation Teaching Tools to Improve Literacy
Pompor Zolt n, Csorba L szl , K konyi Lucia, Kojanitz L szl, Varga Katalin, WintscheGergely - Hungarian Institute for Educational Research and Development (HIERD)

Αίθουσα 2: Γραμματισμός και Διδακτικές Πρακτικές στη Δημοτική Εκπαίδευση
Συντονιστής/στρια: Δρ Δήμητρα Μέσσιου - ΕΔΕ ΥΠΠ

- Τα Αναπτυξιακά Χαρακτηριστικά των Μαθητών του Δημοτικού Σχολείου - Διδακτικές Πρακτικές Γραμματισμού, *Ιωάννα Χατζηγιάννη - ΥΠΠ*
- Ανάγνωση και Αναγνωστικές Δυσκολίες: Μελετώντας την Αποτελεσματικότητα Διδακτικών Παρεμβάσεων, *Σωτηρία Τζιβινίκου - Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας*
- Η Κατάκτηση των Σύνθετων Λέξεων από Μαθητές Δημοτικού Σχολείου: Αξιολόγηση και Εκπαιδευτική Παρέμβαση
Τσεμελή Ν.Στυλιανή - Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Πατρών
- Γραμματισμός για Όλους: Ο Δρόμος της Διαφοροποίησης της Διδασκαλίας στις Τάξεις Μικτής Ικανότητας
Σταυρούλα Βαλιαντή, Λεύκιος Νεοφύτου - Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

Αίθουσα 3: Γραμματισμός και Διδακτικές Πρακτικές στη Μέση Εκπαίδευση
Συντονιστής/στρια: Δρ Παυλίνα Χατζηθεοδούλου - Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

- Η Προώθηση του Επιστημονικού Γραμματισμού Μέσα από την Αξιοποίηση της Ιστορίας της Επιστήμης στη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών: Μια Πιλοτική Έρευνα με Μαθητές της Γ΄ Γυμνασίου
Ανδρεανή Μπάιτελμαν - Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου
- Διαφοροποίηση της Διδασκαλίας - Μάθησης και Αποτελεσματική Διδασκαλία της Κατανόησης Κειμένου σε Τάξεις Μικτής Ετοιμότητας στην Α΄ Λυκείου
Θεούλα Ερωτοκρίτου Σταύρου - Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Η Κοινή Νέα Ελληνική στη Σχολική Τάξη: Περιστάσεις Χρήσης και Δομική Ανάλυση, *Ειρήνη Ιορδάνου*
- Δράσεις Υποστήριξης του Γλωσσικού Γραμματισμού των Μαθητών Εντός της Σχολικής Μονάδας και της Σχολικής Τάξης, *Ειρήνη Ροδοσθένους - ΥΠΠ*

Αίθουσα 4: Συμπόσιο: Θεωρητικές και Επιστημολογικές Προσεγγίσεις στον Γραμματισμό:

- Από τον Γραμματισμό στις Κοινότητες Γραμματισμού: Κριτική Ανάγνωση Θεωρητικών Εξελίξεων και Παιδαγωγικών Εφαρμογών, *Τριανταφυλλιά Κωστούλη- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης*
- Σχολικός Γλωσσικός Γραμματισμός: Επιστημονική Κινητικότητα και Σχολική Καθημερινότητα *Δημήτρης Κουτσογιάννης - Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης*
- Επιτέλεση και Ενσωμάτωση ως Μεταφορές και Οπτικές για «Ανάγνωση» Γραμματισμών και Εγγράμπτων Υποκειμενικοτήτων *Σταυρούλα Κοντοβούρκη - Πανεπιστήμιο Κύπρου*
- Γραμματισμός και Κοινωνική Θεωρία για τη Γλώσσα *Έλενα Ιωαννίδου - Πανεπιστήμιο Κύπρου*
- Κοινωνιο-σημειωτική Προσέγγιση στη Γλώσσα και το Ζήτημα της Διδασκαλίας της Μεταγλώσσας, *Μαριάννα Κονδύλη - Πανεπιστήμιο Πάτρας*

16:30 - 17:00 Διάλειμμα

17:00 - 18:30 Παράλληλες Συνεδρίες 3

Αίθουσα 1: Educational Policy/Planning and Literacy

Συντονιστής/στρια: Dr Stauroula Valiandes- Pedagogical Institute of Cyprus

- Worthwhile Knowledge and Teacher Role in Literacy Teaching: Examining Paradoxes During Curriculum Change in the Republic of Cyprus *Stavroula Kontonourki, Evie Poyiadji, Anna Selia - University Of Cyprus*
- Absence, Truancy and Suspension: Their Effect on the Linguistic Performance of Ethnic Minority Students *Iasonas Lamprianou - University of Cyprus, Thekla Afantiti Lamprianou - CERE*
- Dynamics of Developing Vocational Literacy in Mozambique *Oleg Popov, Alzira Manuel - Umeå University*

Αίθουσα 2: Έρευνα και Γραμματισμός

Συντονιστής/στρια: Δρ Ειρήνη Ροδοσθένους - ΕΜΕ ΥΠΠ

- Διερευνώντας τη Σχέση Μεταξύ Γονεϊκής Εμπλοκής και Ρίσκου για Λειτουργικό Αναλφαβητισμό, *Αλεξάνδρα Πετρίδου, Γιασεμίνα Καραγιώργη - ΚΕΕΑ*
- Πολλαπλοί Φραγμοί στον Γραμματισμό: Μια Πρόκληση για τους Εκπαιδευτικούς *Ελένη Δαμιανίδου, Ελένη Φτιάκα - Πανεπιστήμιο Κύπρου*
- Η Κυπριακή ως η Συναισθηματική Γλώσσα του Σχολείου *Μαρία Χριστοδουλίδου - Frederick University*

Αίθουσα 3: Λογοτεχνία, Φιλαναγνωσία

Συντονιστής/στρια: Σπύρος Αντωνέλλος- ΕΜΕ ΥΠΠ

- Πρόγραμμα Φιλαναγνωσίας: Διαμορφώνοντας Μαθητές-Αναγνώστες στον Νομό Χανίων, λαμβάνοντας υπόψη την Αξία του Πολυγλωσσισμού *Κουνταλάκης Εμμανουήλ-Ιδιωτικά Εκπαιδευτήρια Θεοδωροπούλου-Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Χανίων Κρήτης*
- Λειτουργίες Μνήμης στην Κυπριακή Παιδική Λογοτεχνία: Η Περίπτωση των Αλλαγών σε Σχέση με Ένα Νέο Συγκείμενο Προκλήσεων *Μαρία Χατζηνασάση - Newcastle University*
- Γλωσσική Ανάπτυξη Μαθητών Πρώτης Τάξης Μέσω της Παιδικής Λογοτεχνίας και της Τοπικής Κυπριακής Διαλέκτου *Χριστίνα Χριστοδούλου - Literacy Organization Cyprus*
- Ο Χώρος και ο Χρόνος της Αφήγησης: Η Εννοιολογική Μεταφορά και το Κείμενο ως 'Υλική Μεταφορά', *Άννα Κουππάνου - Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου*

Αίθουσα 4: Γραμματισμός και Διδακτικές Πρακτικές στη Δημοτική και στη Μέση Εκπαίδευση

Συντονιστής/στρια: Δρ Έλενα Χατζηκακού - Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

- Οικοδομώντας τον Λογοτεχνικό Εγγραμματισμό των Μαθητών στην Υποχρεωτική Εκπαίδευση. Δείκτες Επάρκειας και Δείκτες Επιτυχίας στο Πρόγραμμα Σπουδών Λογοτεχνίας της Κύπρου, *Αφροδίτη Αθανασοπούλου - Πανεπιστήμιο Κύπρου*
- Παιδικότητα, Πρότυπα Ομορφιάς στα Μ.Μ.Ε. και Ανάπτυξη Ικανοτήτων Κριτικού Γραμματισμού μέσω της Εκπαίδευσης, *Γαλάτεια Καλλιόπη - Πανεπιστήμιο Κύπρου*
- Καλλιέργεια του Προφορικού Λόγου μέσω της Έρευνας Δράσης *Θέκλα Αφαντίτη Λαμπριανού - ΚΕΕΑ, Βασιλική Αλεξάνδρου Λεωνίδου, Μαριάννα Καραμάνου - ΥΠΠ*

09:00 - 10:00

Κεντρική Εισήγηση 3:

«Academic Writing: Theory and Practice»,

Dr Brian Street - Ομότιμος Καθηγητής - King's College London

10:00 - 11:30

Παράλληλες Συνεδρίες 4

Αίθουσα 1:

Literature - Reading for Pleasure - Love of Reading

Συντονιστής/στρια: *Dr Christina Papasolomontos - Pedagogical Institute of Cyprus*

- Changing the Ways: Promoting Reading For Pleasure of EFL Students at University
Liudmila Levina, Valeria Mariko - University of Nizhni Novgorod
- Talking About Literature and Science on Friday Afternoons: A Book Club Experience for Young People
Pau Custodio Isabel, Márquez Bargalló Conxita, Marbà Tallada Anna - Universitat Autònoma de Barcelona
- Perceptions of Children's Literature and Implications for New Literacy, Childhood and Literary Studies, *Elena Xení - University Of Cyprus*

Αίθουσα 2:

Πολυγλωσσία - Διγλωσσία

Συντονιστής/στρια: *Δρ Σταυρούλα Κοντοβούρκη - Πανεπιστήμιο Κύπρου*

- Παράγοντες που Επηρεάζουν το Επίπεδο Ελληνομάθειας Δίγλωσσων/ Πολύγλωσσων Μαθητών στην Κύπρο
Αλεξάνδρα Πετρίδου, Γασσεμίνα Καραγιώργη - KEEA
Έλενα Ξενή - Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Μαθητές με την Ελληνική ως Επιπρόσθετη Γλώσσα στην Κύπρο: Μια Εθνογραφική Μελέτη Τριών Παράλληλων Τμημάτων Ταχύρρυθμης Εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας σε δυο Ελληνοκυπριακά Δημοτικά Σχολεία
Ιωάννα Χαλαλάμπους
- Κοινή Νέα Ελληνική και Κυπριακή Ελληνική: Οι Συνέπειες της Εναλλαγής Κωδίκων στο Σχολείο και οι Στάσεις των Μαθητών
Γιώργος Β.Γεωργίου - Πανεπιστήμιο Αθηνών

- Δικαίωμα, Εξουσία Και Προσβασιμότητα Στον Λόγο: Η Περίπτωση Μιας Πολυφυλετικής/Πολύγλωσσης Τάξης Ιδιωτικού Σχολείου Στην Κύπρο
Βαλεντίνα Χριστοδούλου, Έλενα Ιωαννίδου - Πανεπιστήμιο Κύπρου

Αίθουσα 3:

Εργαστήριο: «Literacy as Basic Human Right? Developing a European Framework of Good Practice in Literacy Policies - a major goal of ELINET»

Dr Christine Garbe (ELINET coordinator) και Dr. Eufimia Tafa (One of the coordinators of Good-Practice Reviews)

11:30 - 12:00

Διάλειμμα

12:00 - 13:30

Παράλληλες Συνεδρίες 5

Αίθουσα 1:

Δια Βίου Εκπαίδευση και Γραμματισμός

Συντονιστής/στρια: *Δρ Έλενα Ιωαννίδου - Πανεπιστήμιο Κύπρου*

- Γλωσσικός Γραμματισμός: Ένας Μηχανισμός Ενδυνάμωσης Ευάλωτων Ενήλικων Εκπαιδευομένων
Ελένη Παπαϊωάννου - Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Εγχειρίδιο Εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας για Ξενόγλωσσους Ενήλικες στο Κυπριακό Συγκείμενο: Συνθέτοντας τις Εμπειρίες Καλών Πρακτικών *Κωμοδρόμου Γιάννα, Χριστοδούλου Σταύρος, Μαρίνου Γεωργία, Θεοχάρους Γεωργία, Κωνσταντίνου Έλενα, Στυλιανού Νίκη, Ανδρέου Κυπρούλα, Δαμιανού Σταύρια - ΥΠΠ.*
- «Ήρτετε φυλακνή να μάθετε γράμματα;» Φωνές Εννιά Χωρογραφίες: Ο Γραμματισμός ως Κοινωνική Πρακτική στα Βιώματα Φυλακισμένων του Σχολείου Τμήματος Φυλακών Κύπρου
Αντρέας Κλεάνθους - Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Η Ανάπτυξη και Εφαρμογή του Εκπαιδευτικού Προγράμματος στο Σχολείο Τμήματος Φυλακών Κύπρου 2010-2015: Η Οπτική Γωνία των Δασκάλων *Παναγιώτης Θεοδώρου, Μιχάλης Ερωτοκρίτου - ΥΠΠ*
- Εγγραμματοςμός Χωρίς «αλυσίδες»: Τοποθετημένες και Κοινωνικές Πρακτικές Εγγραμματοςμού στον Χώρο της Φυλακής, *Χριστίνα Χριστοφίδου, Ελισάβετ Κιούρτη, Έλενα Ιωαννίδου - Πανεπιστήμιο Κύπρου*

Αίθουσα 2: Εκπαιδευτική Πολιτική και Γραμματισμός

Συντονιστής/στρια: Δρ Γιασεμίνη Καραγιώργη - ΚΕΕΑ

- Έρευνα και Εκπαιδευτική Πολιτική για τα Παιδιά με Ρίσκο για Λειτουργικό Αναλφαβητισμό στην Κύπρο
Αλεξάνδρα Πετρίδου, Γιασεμίνη Καραγιώργη - ΚΕΕΑ
- Η Επιρροή της Οικονομικής Κρίσης στην Εκπαιδευτική Πολιτική των Ατόμων με Αναπηρία και στην Καθημερινή Εκπαιδευτική Πρακτική
Αργυριάδης Αλέξανδρος, Μυλωνά Ευθυμία - Frederick University
- Εκπαιδευτική Πολιτική και Γραμματισμός, μέσω των Φιλολογικών Μαθημάτων, στα Σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης της Κύπρου, *Γεωργία Κούμα - ΥΠΠ*
- Απόψεις και Τοποθετήσεις Εκπαιδευτικών σε Σχέση με τον Τρόπο που Ορίζουν τη Σύγχρονη Εκπαιδευτική Κοινότητα και τον Επαγγελματισμό τους στο Γλωσσικό Μάθημα, *Γεωργία Δημητρίου, Μαρία Χρυσοστόμου - Πανεπιστήμιο Κύπρου*

Αίθουσα 3: Εργαστήριο: «Literacies Across Contexts, Ages and Settings» - CARDET

Αίθουσα 4: Εργαστήριο: «Η Παιδαγωγική του Θεάτρου στην Εκπαίδευση: Γραμματισμός με Πολλά Προσωπεία;», Δρ Χριστιάννα Χρίστου

13:30 - 14:00 ΛΗΞΗ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ



23 - 24 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2015, ΛΕΥΚΩΣΙΑ - ΚΥΠΡΟΣ

Γραμματισμός
Literacy και Σύγχρονη Κοινωνία
and Contemporary Society

23 - 24 OCTOBER 2015, NICOSIA - CYPRUS